

Wultanskiiego Arch. FAJAK
19.1.2004 r.

um Pomorski
jakowej Służby Pałak
odmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
ak@wp.pl; www.zawacka.pl
5 127; REGON 670 002736
RS 00000 414
0 1503 01 79 20 00 00 00 00

Wultanski

7-300 Brodnica

Brodnica
Grunwald' z w z B.Ch.
 # Sobiech Antoni ^{t. mous.}
„Wieloch”, „Murek”

H: 1246/2071 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Sobiech Antoni .....

P: A-1246/2071 Pom. ....

Brodnica, "Grunwald" L. W. K. - B. Ch.
taj. nazw. A SK

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 5 s. 1-5

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 4

VI. Fotografie braku

11. Materiały uzupełniające relikwie: Sobiech
Antoni

1. Biografia Antoniego Sobiechy,
[w:] Jerzy Wultaiński, Zarys historii
Szkoły Podstawowej nr 1 w Brodnicach
oraz zbiorowe zdjęcie Brodnic
200kr., kserokop.

l. 5 s. 1-5

Wulski Jan, Zarys historii Szk. Podst.
nr 1 w Brodnicy, Brodnica 2004

Antoni Sobiech

syn rolnika Jana i Marianny z domu Rychcik, urodził się dnia 16 listopada 1900 roku w Gościszku gmina Zielona powiat Mława.

Wykształcenie

Uczęszczał do szkoły ludowej w Zielonej z językiem wykładowym rosyjskim. Opuścił jej mury w roku 1914. Od 1918 roku kształcił się w Prywatnym Seminarium Nauczycielskim Męskim w Płocku. Ukończywszy tam dwa kursy kontynuował naukę w Państwowym Seminarium Nauczycielskim Męskim w Płocku od 1 września 1920 do 15 czerwca 1923 roku. Po zaliczeniu pięciu kursów złożył ostatni egzamin i w dniu 15 czerwca 1923 roku uzyskał świadectwo ukończenia Seminarium uprawniające go do pełnienia obowiązków tymczasowego nauczyciela szkół powszechnych. W dniu 22 czerwca 1926 roku zdał drugi egzamin nauczycielski (kwalifikacyjny). Pracując zawodowo, po otrzymaniu urlopu, był uczestnikiem Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Toruniu od 1 września 1928 do 22 czerwca 1929 roku. Ukończył go w grupie humanistycznej język polski-historia.

Praca zawodowa 1923-1939

Służbę w oświacie rozpoczął 1 lipca 1923 roku w pięcioklasowej Publicznej Szkole Powszechnej w Płońnicy powiat Działdowo jako nauczyciel tymczasowy. Po zdaniu drugiego egzaminu nauczycielskiego otrzymał dnia 1 września 1927 dekret ustalenia i został nauczycielem stałym. Pracował tam do 31 sierpnia 1929 roku. Od 1 września 1929 do 31 lipca 1933 roku był nauczycielem stałym w siedmioklasowej Publicznej Szkole Powszechnej w Działdowie. W okresie 1 sierpnia 1933 – 31 lipca 1934 pełnił obowiązki kierownika siedmioklasowej Publicznej Szkoły Powszechnej w Narzymiu powiat Działdowo. Z dniem 1 sierpnia 1934 roku powołany został na drodze konkursu na stanowisko kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w Brodnicy. Od 20 sierpnia 1934 roku pełnił jednocześnie obowiązki kierownika Publicznej Szkoły Doksztalczącej Zawodowej w Brodnicy, która w tym samym co PSP 2 gmachu się mieściła. Obie te funkcje sprawował do wybuchu drugiej wojny światowej.

Stosunek do służby wojskowej

Zasadniczej służby wojskowej nie odbywał. Od 1 lipca 1920 do 15 listopada 1920 roku pełnił obowiązki obserwatora w artylerii. W roku 1926 przez cztery tygodnie był telefonistą w piechocie. Po zwolnieniu

w stopniu szeregowca przeniesiony został do pospolitego ruszenia. Powołany do policji pomocniczej 24 sierpnia 1939 służył w niej do upadku Warszawy 27 września 1939 roku.

Okupacja

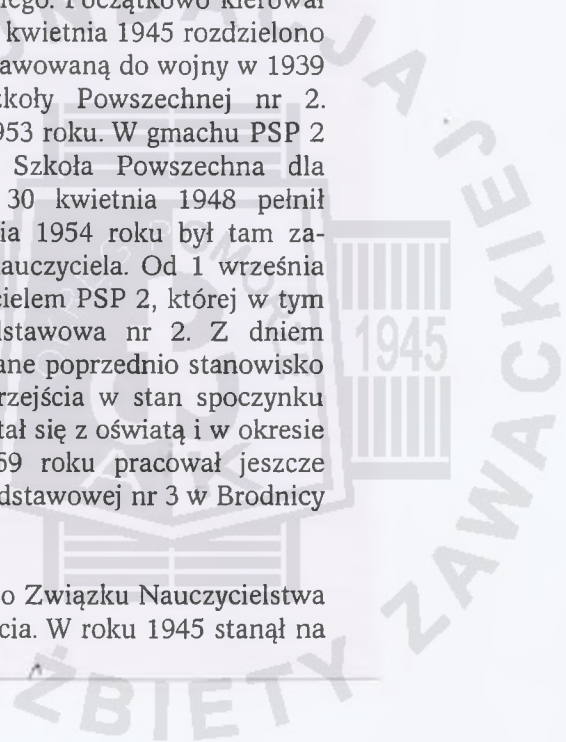
Powróciwszy 5 października 1939 roku do rodzinnego Gościszka pracował od 12 października 1939 do 23 stycznia 1945 roku w charakterze robotnika w gospodarstwie rolnym. Brał udział w ruchu oporu. Należał najpierw do ZWZ, potem do BCh. Przyjął pseudonim „Wieloch” i „Murek”. Po wykryciu tej działalności w ostatnim kwartale 1944 roku zakończył służbę w konspiracji. Od 5 lutego 1940 do 15 stycznia 1945 roku prowadził tajne nauczanie z zakresu szkoły powszechnej.

Praca zawodowa po wojnie

Powróciwszy do Brodnicy 16 lutego 1945 roku rozpoczął pracę związaną z uruchomieniem szkolnictwa powszechnego. Dzięki niemu nauka rozpoczęła się już 18 lutego 1945 roku, ale nie w zajętych przez wojska sowieckie gmachu szkolnym przy ulicy 3 Maja 2, lecz w budynkach gimnazjum męskiego i żeńskiego. Początkowo kierował tymi placówkami oświatowymi. Z dniem 10 kwietnia 1945 rozdzielono dzieci do PSP 1 i PSP 2. Wówczas objął sprawowaną do wojny w 1939 roku funkcję kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2. Stanowisko to sprawował do 31 sierpnia 1953 roku. W gmachu PSP 2 przez szereg powojennych lat działała Szkoła Powszechna dla Dorosłych obejmująca klasy V-VII. Do 30 kwietnia 1948 pełnił obowiązki jej kierownika, a do 31 sierpnia 1954 roku był tam zatrudniony w charakterze kontraktowego nauczyciela. Od 1 września 1953 do 31 sierpnia 1957 roku był nauczycielem PSP 2, której w tym czasie zmieniono nazwę na Szkoła Podstawowa nr 2. Z dniem 1 września 1957 roku powrócił na zajmowane poprzednio stanowisko kierownika SP 2 i sprawował je aż do przejścia w stan spoczynku 31 sierpnia 1966 roku. Jako emeryt nie rozstał się z oświatą i w okresie od 1 września 1966 do 31 stycznia 1969 roku pracował jeszcze w niepełnym wymiarze godzin w Szkole Podstawowej nr 3 w Brodnicy w charakterze nauczyciela kontraktowego.

Praca społeczna

Dnia 1 października 1923 roku wstąpił do Związku Nauczycielstwa Polskiego i był jego członkiem do końca życia. W roku 1945 stanął na

3

czelę Zarządu Oddziału Powiatowego ZNP w Brodnicy jako jego prezes. Wybrany po „odwilży październikowej” sprawował ponownie przez pewien czas ten urząd. Był współzałożycielem Spółdzielni Spożywców „SPOŁEM” w Brodnicy i prezesem Rady Nadzorczej. W 1959 pełnił funkcję ławnika Sądu Powiatowego w Brodnicy.

Wyróżnienia

Posiadał:

1. Odznakę Pamiątkową 32 Pułku Piechoty za pracę oświatową prowadzoną wśród żołnierzy,
2. Odznakę Honorową PCK IV stopnia (31 V 1952),
3. Odznakę Zasłużonego Działacza Ruchu Spółdzielczego (7 VII 1956),
4. Złoty Krzyż Zasługi (6 XII 1957).

Antoni Sobiech zmarł 8 maja 1970 roku w Brodnicy i spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Grono nauczycielskie PSP 2. Rok 1948.

1) o. Mikołaj Iwo Pekłyycz, 2) kierownik Antoni Sobiech, 3) s. Erazma Eleonora Lewandowska, 4) Felicja Kozubowska, 5) Janina Bonżanka, 6) Tomasz Poprawka, 7) Stefania Truszczyńska, 8) Stanisława Miłobędzka, 9) Mieczysława Pińska, 10) Irena Mieszkowska, 11) Zofia Smoczyńska, 12) Helena Wasielewska, 13) Ludwika Jankowska, 14) Jadwiga Burczyk, 15) Irena Smoczyńska, 16) Irena Worobiec, 17) Halina Sadkowska, 18) Michalina Nawacka

Nauczyciele i uczniowie klasy VII b PSP 1. Rok szkolny 1950/51

1) Mieczysław Milejczak, 2) Jan Kernstein, 3) Alojzy Smoczyński, 4) Prakseda Walter
5) Stefan Turowski

Kadra pedagogiczna 1945-1955

PSP 1	PSP 2
KIEROWNICY	
Jan Gułajski Jan Szpyrko Alojzy Smoczyński Mieczysław Kozik	Antoni Sobiech Irena Worobiec
NAUCZYCIELE	
Bartoszevska Krystyna Czerwińska Genowefa Dąbrowska Gertruda Dokowska Eugenia Fanslau Czesław Górska Natalia Iwicka Stanisława Jasiński Kazimierz Kernstein Jan Komorowska Jadwiga Kociela Bronisław Kwiatkowski Jan Lewandowska Apolonia Meisner Zygmunt Milejczak Mieczysław Napierska Genowefa Nowakowa Władysława Olszewska Danuta Osmańska Daniela Palmowska Zofia Palmowski Stanisław Pobłocka Janina Przekopowicz Halina Rudzińska Maria Sargalska Anna	Andrzejewska Anna Bonżanka Janina Burczykowa Jadwiga Ciba Regina Dąbrowska Janina Dąbrowski Romuald Duda Józef Gęstwicka Małgorzata Grünberg Zygmunt Iwicka Irena Jankowska Ludwika Kamińska Jadwiga Kamiński Benon Kopczyńska Melania Kozubowska Felicja Lewandowska Helena Mańszewski Witalis Mieszkowska Irena Milejczak Janina Miłobędzka Stanisława Nawacka Michalina Pacuska Irena Pińska Mieczysława Poprawka Tomasz Sadkowska Halina

T: M: 1246/2071 Pom.

Brodnice

Sobiech Antoni

V. Karty informacyjne

lc. 4

Brodnicca
1

Sobich Antoni

24 ul. K. Góreckiego

S.8 Kierownik szkoly zawodowej - przewodnik konspiracyjny placówki Grom w d-cc kompanii brodnickiej - przeszło 100 lat (jednym z dwóch)
(drugi d-cc Szymkiewicz)

Brodnica
Jr. 57.

Sobiech Antoni
kier. szkoły

zob. Antoszewski K., "Młodość..."
Bibl. PPFK B37
S. 8

LK.99

Brodnice

3

++ Sobiech Antoni

286 list z Munkańskiem (163/17 - 2 x 11 87)

posrednik kampanii brodnickiej
grupa Zdravotni, Pielatki ...

82

Brodzica 4
AK.

Sobiesch Antoni -
kierownik szkoły powsz. w Brodnicy
wprowadził szalę do AK.

Sobiech Antoni

